

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 1 marca 2005 r. odmawiająca uwzględnienia wniosku o usunięcie z akt postępowania sądowego danych osobowych dotyczących stanu zdrowia.

Warszawa, dn. 1 marca 2005 r.

GI-DEC-DS- 41/05

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 3 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani A.B. o usunięcie z akt postępowania sądowego prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku z siedzibą przy ul. Mickiewicza 5 danych osobowych dotyczących stanu jej zdrowia,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pani A.B. (zwanej dalej także Skarżącą) o usunięcie z akt postępowania sądowego (sygn. akt sądowych VP 38/04), prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku z siedzibą przy ul. Mickiewicza 5, danych osobowych dotyczących stanu jej zdrowia. Z wniosku oraz załączonych do niego kopii dokumentów wynika, że postępowanie to zostało zainicjowane przez Skarżącą i skierowane jest przeciwko jej byłemu pracodawcy. Uzasadniając żądanie usunięcia danych, Skarżąca podniosła w szczególności, iż uznała „za niedopuszczalne szczególne zainteresowanie moimi aktami sądowymi, a zwłaszcza danymi, dotyczącymi stanu zdrowia sprzed 11 lat, wśród pracowników Sądu Okręgowego V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku. Stanowi to istotne naruszenie moich dóbr osobistych, gdyż w aktach tych nadal znajdują się kartoteki chorobowe z gabinetów lekarskich, objętych zarządzeniem Sądu, z dnia 12 października 2003 r. Zapytanie zaś Sędziego prowadzącego sprawę o sygn. akt 38/04 w stylu (cyt.) ‘czy powódka przebadła się zanim wstąpiła na studia doktorskie na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku’ (...)

uwłaczają godności powódki”. Wskazując na powyższe i powołując się na przepisy art. 49 ust. 1 i 2 oraz art. 52 ust. 1 i art. 52 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), Skarżąca wniosła o usunięcie „ze zbioru tj. akt sądowych danych na temat mojego stanu zdrowia w zakresie wskazanym w piśmie z dnia 15 października 2004 r. (Biuro Podawcze Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 18 października 2003 r.). Niezależnie od powyższego Skarżąca podniosła także szereg zarzutów dotyczących sposobu prowadzenia przez Sąd Okręgowy w Białymstoku ww. postępowania.

W takim stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Powołana wyżej ustawa o ochronie danych osobowych, zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). W przypadku stwierdzenia naruszenia którejś z takich zasad – w szczególności określonej w art. 23 lub 27 ustawy – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stosownie do dyspozycji art. 18 ust. 1 ustawy wydaje decyzję administracyjną. W szczególności Generalny Inspektor może nakazać administratorowi danych usunięcie uchybień (art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy) albo usunięcie danych osobowych (art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy). Jednakże w przypadku, gdy przepisy innych ustaw regulują odrębnie wykonywanie czynności, o których mowa w art. 18 ust. 1, stosuje się przepisy tych ustaw (art. 18 ust. 3 ustawy). Wobec stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy wskazać należy, że przepisy zawarte w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), zwanej dalej kpc, odrębnie regulują usuwanie informacji zawartych w aktach postępowań prowadzonych przez sądy powszechne.

Zgodnie bowiem z treścią art. 1 Kpc, kodeks postępowania cywilnego reguluje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne). Do rozpoznawania spraw cywilnych powołane są sądy powszechne, o ile sprawy te nie należą do właściwości sądów szczególnych oraz Sąd Najwyższy (art. 2 kpc). Przepisy kpc przyznają przy tym stronom postępowania sądowego szereg uprawnień, dzięki którym mogą one bronić swoich uzasadnionych interesów. W szczególności art. 217 § 1 kpc daje stronie prawo wpływania na treść materiałów dowodowych gromadzonych przez sąd w toku postępowania, przewidując, że strona może aż

do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Również sąd z własnej inicjatywy może dopuszczać dowody w sprawie. Zgodnie bowiem z art. 232 kpc, strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Dowodem mogą być w szczególności dokumenty, co przewidują art. 244 i n. kpc. Całość tak zgromadzonych dowodów składa się na akta postępowania sądowego, na podstawie których sąd wydaje następnie swoje rozstrzygnięcie. Stronie niezadowolonej z wyroku sądu przysługuje prawo jego zaskarżenia, poprzez wniesienie apelacji, w której podnieść może w szczególności zarzuty co błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, w tym oparcia się na dowodach nieprawdziwych, czy nie mających związku z przedmiotem postępowania, stosownie do art. 367 i n. kpc.

Odnosząc powyższe przepisy do okoliczności rozpatrywanej sprawy, stwierdzić należy, że wniosek Skarżącej o usunięcie z akt postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku danych osobowych dotyczących stanu jej zdrowia, nie może zostać uwzględniony.

Żądanie Skarżącej sprowadza się bowiem do usunięcia z tych akt określonych dokumentów, w których dane Skarżącej zostały utrwalone, co może nastąpić wyłącznie w wyżej przedstawiony sposób określony w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Jak wskazano, Skarżąca kwestionując zasadność włączenia do akt postępowania sądowego takich dokumentów, może w szczególności zgłosić do sądu stosowny wniosek, w uzasadnieniu którego przedstawi swoje zarzuty podniesione we wniosku do Generalnego Inspektora, iż nie powinny być one zaliczone do materiału dowodowego, ponieważ wskazują na okoliczności nie mające związku z przedmiotem sprawy rozpatrywanej przez sąd. Z przepisu art. 227 kpc wynika bowiem, że przedmiotem dowodu mogą być jedynie fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. W sytuacji natomiast, gdy Sąd Okręgowy w Białymstoku wyda rozstrzygnięcie w tej sprawie, Skarżąca może wnieść środek zaskarżenia.

W konsekwencji, ponieważ przepisy Kodeksu postępowania cywilnego przewidują odrębny tryb dla usuwania danych osobowych zawartych w dokumentach zgromadzonych w aktach postępowania sądowego, brak jest podstaw do uwzględnienia rozpatrywanego wniosku Skarżącej. Wydanie przez Generalnego Inspektora decyzji administracyjnej o żądanej przez Skarżącą treści byłoby niezgodne z treścią powołanego wyżej art. 18 ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych. Ponadto, wobec tego, iż jedynie sąd prowadzący postępowanie cywilne zainicjowane przez Skarżącą mógłby podjąć decyzję o wyłączeniu określonych dokumentów z akt sprawy, wydane w tym zakresie rozstrzygnięcie Generalnego Inspektora byłoby także dotknięte wadą nieważności, wskazaną w art. 156 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Należy przy tym podkreślić, że działanie przez organy władzy publicznej

w zakresie przyznanych ich kompetencji jest zasadą określoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Stanowisko podobne do wyżej przedstawionego zajął również Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie, w której skarżący zwrócił się do Generalnego Inspektora o usunięcie z akt sprawy sądowej zaświadczenia o jego zarobkach. W wyroku z dnia 6 grudnia 2002 r., oddalającym skargę na decyzję Generalnego Inspektora, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził m.in., że sąd, którego dotyczyło żądanie skarżącego przetwarzał jego dane na podstawie przepisów prawa. Sąd wskazał, że „takimi przepisami są w przedmiotowej sprawie m.in. art. 217 i 227 i d. ustawy (...) kodeks postępowania cywilnego wskazujące na przedmiot i ocenę dowodów dokonywanych przez sąd. Co prawda zgodnie z art. 227 kpc przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, jednak to czy jakaś okoliczność ma znaczenie dla sprawy określa samodzielnie skład orzekający. W działalność tę nie może ingerować organ administracji, jakim jest Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych. Zaprzeczyłoby to bowiem konstytucyjnej zasadzie niezawisłości sądów wynikającej z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP” (sygn. akt II S.A. 3087/01). Podobne rozstrzygnięcie Naczelny Sąd Administracyjny wydał w dniu 21 listopada 2000 r. (sygn. akt II S.A. 308/00). Sąd w uzasadnieniu wskazał wówczas m.in. że „ustawa o ochronie danych osobowych ma również zastosowanie do organów prokuratury z zastrzeżeniem, że pierwszeństwo mają szczególne unormowania dotyczące czynności podejmowanych w celu przywrócenia stanu zgodnego z prawem zawarte np. w przepisach k.p.k. Jest to założenie trafne i zapobiegające ingerencji organów administracji państwowej w funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, gdzie protokoły z czynności procesowych i dokonane na ich podstawie ustalenia należą do podstawowych dowodów ocenianych przez organy prowadzące postępowanie przygotowawcze, a następnie przez sądy w wyrokowaniu” (sygn. akt II S.A. 308/00).

Uzasadniając wniosek o usunięcie danych o stanie jej zdrowia, Skarżąca wskazała na przepisy karne art. 49, 51 i 52 ustawy o ochronie danych osobowych, tym samym żądając wydania przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu w tej sprawie przestępstwa przez sędziów Sądu Okręgowego w Białymstoku.

Wskazać wobec tego należy, że w świetle przepisów art. 18 ust. 1 oraz art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych zainteresowany może domagać się od Generalnego Inspektora jedynie wydania decyzji administracyjnej, natomiast skierowanie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa należy już do zakresu swobodnego uznania administracyjnego organu. Wskazany art. 18 ust. 1 przewiduje bowiem, że w razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej nakazuje administratorowi danych, w drodze decyzji administracyjnej,

przywrócenie stanu zgodnego z prawem. W myśl natomiast art. 19 ustawy, w razie stwierdzenia, że działanie lub zaniechanie kierownika jednostki organizacyjnej, jej pracownika lub innej osoby fizycznej będącej administratorem danych wyczerpuje znamiona przestępstwa określonego w ustawie, Generalny Inspektor kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, dołączając dowody dokumentujące podejrzenie.

Z powołanych wyżej przepisów ustawy wynika zatem, że osoba, której prawo do ochrony danych osobowych zostało naruszone, może zgłosić do Generalnego Inspektora jedynie wniosek o pociągnięcie podmiotu przetwarzającego jej dane do odpowiedzialności administracyjnej, przewidzianej w art. 18 ustawy, natomiast złożenie ewentualnego zawiadomienia o popełnieniu przez ten podmiot przestępstwa należy już do wyłącznej kompetencji organu i nie może być przedmiotem żądania zainteresowanego. Innymi słowy, Generalny Inspektor rozpatrując skargę na przetwarzanie danych osobowych może rozstrzygnąć jedynie o odpowiedzialności administracyjnej administratora danych, natomiast skierowanie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa stanowi realizację jego kompetencji, która odbywa się nie w drodze decyzji administracyjnej, a poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie. Powyższe wynika zarówno z treści przepisu art. 18 ustawy, który w swojej treści wskazuje wprost na formę decyzji administracyjnej - przy jednoczesnym braku takiej informacji w art. 19 ustawy, jak też wskazują na to znaczenie oraz istota decyzji administracyjnej. Z przepisów art. 104 i następnych Kodeksu postępowania administracyjnego wynika bowiem, że mocą decyzji administracyjnej organ administracji publicznej rozstrzyga o prawach i obowiązkach stron postępowania. Takiego charakteru prawnego nie ma natomiast bez wątpienia dokonywane w odrębnym trybie wystąpienie Generalnego Inspektora z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, dlatego też nie można przypisywać mu cech decyzji administracyjnej. Ponadto, powołany przepis art. 19 ustawy nie przewiduje – tak jak czyni to art. 18 ustawy, żądania osoby, której dane osobowe dotyczą wydania przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Zasadność powyższego stanowiska Generalnego Inspektora znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądowo administracyjnym. W szczególności, w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II S.A. 2702/00) Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, iż „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GODO w administracyjno - prawnych formach tego postępowania. Przepis art. 19 nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie. Wykonanie obowiązku, o którym

mowa w tym przepisie obciąża wyłącznie GIODO. Decyzja o zawiadomieniu nie nosi jednak cech decyzji administracyjnej o jakiej mowa w art. 104 i nast. K.p.a.” Podobny pogląd NSA wyraził także w wyroku z dnia 21 listopada 2002 r. (sygn. akt II S.A. 1682/01).

Odnosząc powyższe do okoliczności rozpatrywanej sprawy, stwierdzić zatem należy, że wniosek Skarżącej o skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przez sędziów Sądu Okręgowego w Białymstoku przestępstwa określonego w ustawie o ochronie danych osobowych nie znajduje uzasadnienia w przepisach tej ustawy i także z tego powodu nie może zostać uwzględniony.

Niezależnie od powyższego Skarżąca podniosła także szereg zarzutów dotyczących naruszenia przepisów prawa przez sędziego Sądu Okręgowego w Białymstoku, prowadzącego jej sprawę, jak też sędzię przewodniczącą Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych tego sądu, jak w szczególności nie wydanie jej protokołów rozpraw sądowych, niedostarczanie jej pism procesowych składanych przez stronę przeciwną, traktowanie w sposób lekceważący, czy stronniczość.

Wskazania zatem wymaga, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest uprawniony do rozpatrzenia ww. zarzutów. Dotyczą one bowiem kwestii z zakresu prawa postępowania cywilnego i w związku z tym mogą zostać rozstrzygnięte wyłącznie w trybie i na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego oraz ewentualnie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.). W szczególności Skarżąca może podnieść te zarzuty w odpowiednim środku zaskarżenia rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: 00 – 193 Warszawa, ul. Stawki 2) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymują: